

# Conditie

De conditie geeft ons informatie over de gezondheid van de jongen. En indirect over het voedselaanbod en voedselaanvoer naar het nest. Van alle jonge Steenuiltjes bepalen we de conditie. Dat doen we door het gewicht te meten en dat te toetsen aan het referentiegewicht: het 'streefgewicht' voor een jonge Steenuil dat bij de leeftijd hoort. Zo stellen we van alle jongen de conditie-index vast. Een index van 1,0 betekent dat het uiltje precies op het streefgewicht zit. Een index van bijvoorbeeld 0,93 betekent dat ie 7% onder het streefgewicht zit.

De meeste uiltjes hadden vanaf leeftijdsgedag 10 een conditie-index tussen 0,90 en 1,10 en weken dus maximaal 10% af van het referentiegewicht. Een index van 0,70 of minder kwam sporadisch voor en deze jongen kunnen we betitelen als 'nestdotjes'. Behalve dat ze licht zijn, zijn ze vaak ook sterk in ontwikkeling (verenkleed, vleugellengte) achtergebleven ten opzichte van hun nestgenoten.



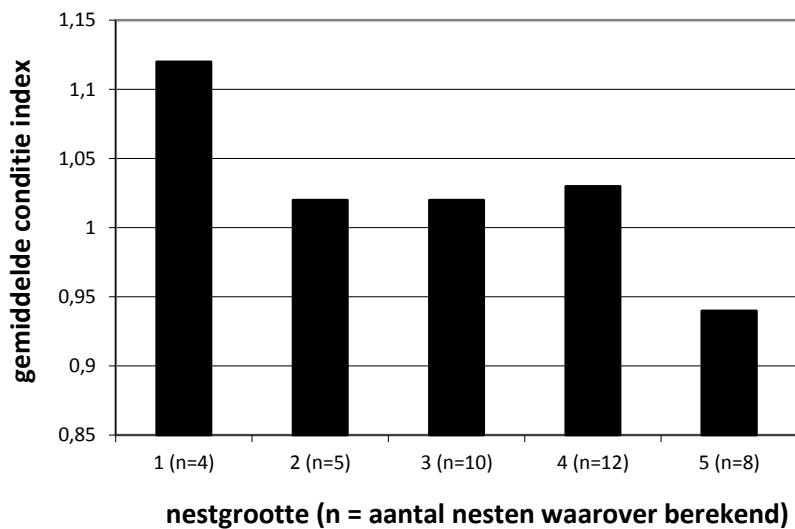
*Foto: Een nestdotje (conditie-index 0,44) en de grootste nestjong (conditie-index 1,11) uit een nest van 5 in Henxel. Let op de verschillen in grootte.*

Nestdotjes treffen we juist relatief vaak aan in jaren met een goed voedselaanbod. Dat lijkt tegenstrijdig, maar is het eigenlijk niet. In jaren met weinig prooi sterven de zwakste uiltjes meestal al snel en halen ze de ringleeftijd niet. In jaren met meer prooi blijven ze juist in leven. Of ze het ook tot succesvol uitvliegen weten te brengen hangt vooral af van de voedselsituatie en of ze erin slagen tussen hun sterkere broers en zussen voldoende hapjes kunnen bemachtigen.

Het jong op de foto's hieronder spande wel de kroon. 25 Dagen oud en slecht 47,1 gram, een conditie-index van slechts 0,33. Ongelooflijk weinig. Zijn 4 broers en zusjes waren ook niet superzwaar maar wogen wel ruim meer dan twee keer zoveel, van 112, 5 tot 124,3 gram.



Hieronder hebben we de conditie-index van alle 39 geringde nesten op een rij gezet. Het gaat om de conditie-index die bepaald is bij het ringbezoek, toen de jongen gemiddeld drie weken oud waren. Van alle jongen in een nest is de index bepaald en vervolgens is per nest de gemiddelde index berekend.



*Figuur x. De gemiddelde conditie-index per nest, berekend over 39 geringde nesten en verdeeld naar nestgrootte (aantal jongen per nest).*

De gemiddelde conditie-index tijdens het ringen was 1,02: keurig rond het referentiegewicht. Maar we zien wel verschillen. In algemene zin zien we dat nesten van 2, 3 of 4 jongen net iets boven 1,0 zaten en elkaar qua index niet veel ontlieden. De 4 nesten met maar 1 jong scoorden gemiddeld hoger dan 1,10. Dat zal ongetwijfeld samenhangen met het feit dat bij die nesten de ouders ruimschoots voldoende voedsel konden aanvoeren voor hun enige kind.

De nesten met 5 jongen hadden gemiddeld genomen een index van 0,94. Zeker niet alarmerend laag, maar het duidt er wel op dat de voedselconcurrentie tussen de nestjongen in het algemeen wat groter was. In enkele nesten met 5 jongen was sprake van de aanwezigheid van een nestdotje (zie hiervoor) waardoor de gemiddelde index lager uitkwam, maar hadden de andere nestgenoten een veel betere conditie.

En natuurlijk wilt u vast graag weten hoe zwaar de zwaarste uil was! In een nest met twee jongen, in Heelweg, troffen we op leeftijdsgedag 14 jongen aan met conditie-indexen van 1,21 en 1,17. Op dag 35 zat dit tweetal nog steeds in de kast. Ze waren er nog niet uitgeweest, zo bleek ook uit hun gewichten. De ene was met 180,4 gram (index 1,21) al zwaar, maar zijn broer/zus spande met maar liefst 194,2 gram de kroon (index 1,30). Zo zwaar vinden we vrijwel nooit. Je kunt je zelfs afvragen of deze dikzakken wel zo'n goede conditie hadden ... Een beetje beweging kon in ieder geval geen kwaad.